
Van de voorzitter

Beste Vrienden,

Ik heb dit voorwoord geschreven direct na afloop van het NK in Amsterdam. Het was een zonovergoten dag, waarop we met 125 Vrienden en partners op 'onze vaste tribune' hebben kunnen genieten van dit mooie atletiekfeest. Atletiekunie wederom hartelijk bedankt voor deze geweldige ontvangst!

(Bijna) alle van de aanwezige atleten van het Vrienden Jeugdfonds wonnen een titel, te weten Koen Smet (110mh in 13,52), Douwe Amels (hoogspringen met 2,21m), Rutger Koppelaar (polshoog met 5,42m), Maureen Koster (1500m met 4.32,11), Bianca Baak (400mh in 59,51) en Corine Nugter (discuswerpen met 51,87m). Ook bij het EK U23 jaar en het EJK waren de atleten van het Vrienden Jeugdfonds succesvol, met als uitschieters natuurlijk Douwe Amels (titel hoogspringen met 2,28m) en Jip Vastenburg (titel op de 5000m met 16.03,31). Zie voor de overige prestaties verder in deze Vriendenband. Maureen Koster heeft al een ticket op zak voor het van 10 t/m 18 augustus te houden WK in Moskou. Ik hoop op het moment van schrijven van harte, dat (ook) Koen Smet en Douwe Amels door de Atletiekunie in de gelegenheid zijn gesteld om op het hoogste niveau ervaring op te doen. Tegen de tijd dat u dit leest, weet u daar echter alles van. Ik verheug me in ieder geval bijzonder op het WK.

Maar de komende maanden wordt er natuurlijk nog meer georganiseerd:

- op zaterdag 15 augustus voor de 15de keer de Vriendengolfdag in Elst (zie Vriendenband nr 3).
- op zaterdag 7 september de Vriendenfietsdag, dit keer in het Oosten van het land rondom De Lutte (zie deze Vriendenband, pag. 3).
- op zaterdag 2 november weer de ALV en de jaarlijkse reünie, dit keer nabij / op het nationaal trainingscentrum Papendal. De Reüniecommissie is druk bezig het programma in te vullen. Zie voor het programma en de wijze van inschrijven verderop in deze Vriendenband. Ik hoop velen van u daar te treffen.

De afgelopen maanden heeft Piet Wijker in de Vriendenband verschillende oud-atleten voor het Voetlicht gebracht, die hun leven actief en maatschappelijk betrokken invullen. En in 2012 is aandacht besteed aan het feit, dat Marianne Thomas zich na haar trainerscarrière op het kunstschilderen heeft gestort. Ik vind het persoonlijk erg leuk dat een aantal Vrienden heeft aangegeven, dat zij tijdens onze reünie een soort expositie willen inrichten met hun kunst. Elders in deze Vriendenband staat hier meer over beschreven en wordt een oproep gedaan aan andere Vrienden om zich bij dit initiatief aan te sluiten. Een oproep die ik van harte ondersteun.

Ik wens u allen een fijne zomer. Tot bij een van de Vriendenactiviteiten of de reünie!

Els Stolk, voorzitter

Van het secretariaat

Adres secretariaat:

Kees de Kort, Lange Trekke 17, 5071 TR Udenhout,

Tel.: 013 5112583 of 06 10150009,

E-mail: secretaris@vriendenvandeknau.nl

Nieuwe leden

- Norbert Groenewegen, Oegstgeesterweg 277, 2231 AW Rijnsburg, telefoonnummer 06-29250704, e-mailadres: norbert.groenewegen@planet.nl, geboortedatum 7 mei 1959. Norbert liep de 800 en 1500 m en is nog steeds werkzaam als trainer en als meeting director van de Gouden Spike.
- Menno Lievers, Willem de Zwijgerlaan 14, 2341 EJ Oegstgeest, telefoonnummer 071-3413741, e-mailadres: mennolievers@euronet.nl, geboortedatum 20 augustus 1959. Menno liep de 800 en 1500 m en 3000 m steeple chase. Hij werd Nederlands kampioen indoor op de 800 m in 1981 en deed mee aan interlands. Voor meer gegevens van Menno zie: http://nl.wikipedia.org/wiki/Menno_Lievers.
- Jan Vermeulen, Hogendriesplein 13, 5066 BL Moergestel, telefoonnummer 013-5131783, e-mailadres: vermpeek@home.nl, geboortedatum 17 november 1940. Jan heeft diverse functies bij de Atletiekunie, zo is hij inspecteur/adviseur voor accommodatiezaken en technisch gedelegeerde voor baan/indoor. Jan is daarom meestal te vinden op de grote wedstrijden.

Wijzigingen:

- Bob en Corrie Vos hebben nu beiden hetzelfde e-mailadres, namelijk corrievos@hotmail.nl
- Aad Grimbergen heeft een nieuw e-mailadres. Het is geworden agjgrimbergen@ziggo.nl
- Fred Moerman heeft zijn e-mailadres gewijzigd naar fp.moerman@gmail.com
- Het e-mailadres van Ella Hoogendoorn stond in de vorige Vriendenband verkeerd, foutje van de secretaris. Het goede e-mailadres is ellad@telenet.be dus met als eerste letter een e i.p.v. een a;
- Harrie Piereij heeft zijn e-mailadres gewijzigd naar h.piereij@ziggo.nl
- Van Lida Aardenburg-Kuys is het telefoonnummer gewijzigd naar 075 6413194 en haar e-mailadres is inmiddels bekend, dat is lidaenton@live.nl
- Per 8 augustus is Renee van de Water verhuisd van Dwingeloo naar Beukenlaan 6, 8253 AK Dronten. Zijn telefoonnummer is eveneens gewijzigd naar 06-53993096, zijn e-mailadres is: water102@zonnet.nl
- Selma Heijstek heeft sinds enige tijd eveneens een e-mailadres. Het is: swalm@hetnet.nl

Ledeninformatie

- Bas Zwijnenburg is geopereerd om een betere bloedvoorziening te verkrijgen. Hoewel de operatie geslaagd is, zal het herstel iets langer duren dan voorzien in verband met een wondinfectie.

Opmerking: graag bij een adreswijziging er rekening mee houden dat je het nieuwe adres niet alleen stuurt naar de Atletiekunie maar ook naar het secretariaat van de Vrienden. Wij krijgen adreswijzigingen namelijk niet automatisch door van de Atletiekunie.

Vriendenfietstocht 2013

Op zaterdag 7 september is de jaarlijkse Vriendenfietstocht dit jaar in Twente, georganiseerd door Rinus en Marianne de Schipper.

Wij verwachten jullie rond 10 uur bij:

- Restaurant Paviljoen 't Lutterzand
- Lutterzandweg 12
- 7587 LH De Lutte

Hier drinken we koffie met gebak, dat door de club betaald wordt.

Daarna beginnen we aan de fietstocht van minimaal 40 tot 45 km, welke afstand we ter plekke kunnen aanpassen.

Onderweg hebben we een tussenstop om te lunchen die voor eigen rekening is. Aan het einde van de fietstocht bestaat de mogelijkheid gezamenlijk te eten, welke ook voor eigen rekening is.

Bij opgave is het handig om aan te geven, of men wel of niet mee wil eten.

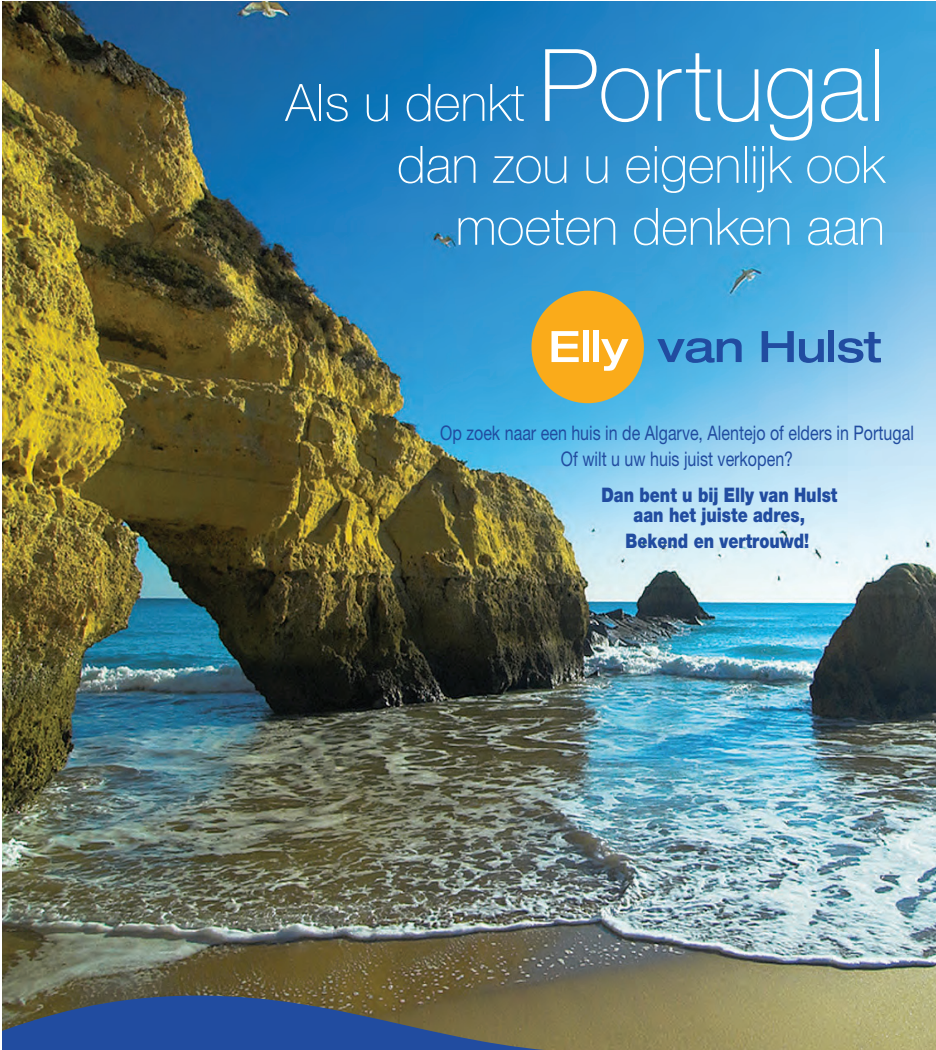
Voor overnachtingsmogelijkheden zie: www.vvvdellutte.nl

Voor de zondag kan voor de liefhebbers een kortere fietstocht rondom De Lutte georganiseerd worden.

Men kan zich opgeven via: marianne@deschipper.nl

Voor late beslissers: tel. 0541-551503 of 06-40243990

Marianne de Schipper

Als u denkt **Portugal**
dan zou u eigenlijk ook
moeten denken aan

Elly van Hulst

Op zoek naar een huis in de Algarve, Alentejo of elders in Portugal
Of wilt u uw huis juist verkopen?

**Dan bent u bij Elly van Hulst
aan het juiste adres,
Bekend en vertrouwd!**

Elly van Hulst

www.property-runner.com • ellyvanhulst@mail.telepac.pt

Corotelo, Cerro do Botelho
8150-909 S. Bras de Alportel
Algarve / Portugal
Tel: [00351] 289 842 992
Fax: [00351] 289 842 986

- Erkende makelaar [Licença AMI 6392]
[APEMI 3076]
- Begeleiding in het Nederlands
- Bekend [Inderdaad de vroegere atlete]
- Vertrouwd [Ridder in de orde van Oranje-Nassau]

Aanmeldingsformulier

**Reünie zaterdag 2 november 2013 in
Hotel Van der Valk Arnhem
Amsterdamseweg 505
6816 VK Arnhem
(bij ingang Papendal)**

Ondergetekende:

geeft zich hierbij op met / zonder * introducé voor de reünie en de jaarlijkse algemene vergadering (* doorhalen wat niet van toepassing is)

Naam van de introducé:

- * De kosten van de reünie bedragen **  25,00** per persoon
- * De kosten van het gezamenlijke diner na afloop **  25,00** per persoon

Specificatie van de kosten:

- * Kosten reünie personen x **  25,00** = ** **
- * Kosten diner: personen x **  25,00** = ** **

Totaal ** **

Middagprogramma

Zie publicatie in de volgende Vriendenband (nummer 5)

Betaling

- ☐ Ik betaal het verschuldigde bedrag door overmaking op bankrekening
35.78.73.939 t.n.v. Vrienden van de K.N.A.U. te Zoetermeer.
- ☐ Ik verleen de Vereniging éénmalig toestemming het verschuldigde bedrag te innen
via de door mij verstrekte machtiging.
Betalingwijze aankruisen s.v.p.

Datum

Handtekening:

Dit formulier (of fotokopie ervan) vóór 25 oktober 2013 toezenden aan:

Penningmeester van de Vrienden van de K.N.A.U.,

Disneystrook 36, 2726 ST Zoetermeer of:

per e-mail aan: ed@edturk.com

50 Jahre Freunde der Leichtathletik

Ulm macht die Weltmeister, zo stond het op de affiches in de stad en op de reclameborden in het Donaustadion te Ulm, waar op 6 en 7 juli de Duitse Kampioenschappen werden gehouden. En De Vrienden waren erbij. Op uitnodiging van de Freunde der Leichtathletik waren we met 6 man/vrouw naar de Zuid-Duitse stad vertrokken. Deze keer een flinke delegatie van De Vrienden, want onze zustervereniging vierde tegelijk met de nationale kampioenschappen ook het 50-jarig bestaan. Zoals gebruikelijk werden we weer met alle denkbare gastvrijheid ontvangen.

Ondergetekende en Elly waren samen met Paul en Wilma een extra dag eerder vertrokken om in de streek wat rond te trekken. Er werd overnacht in Gasthof Zum Ritter, even buiten Ulm in het dorp Gögglingen. Dat ooit Napoleon hier in 1805 had gelogeed, stond in en buiten het Gasthof aangegeven. Maar daar kwamen we pas achter, toen we al lang en breed aan tafel zaten.

Vrijdagavond hebben we een groep Freunde bezocht in hun hotel. We ontmoetten Frank Scheffka, de man die alles met betrekking tot de Duitse Leichtathletik verzamelt.

Voor de aanvang van de wedstrijden op zaterdag hebben we als echte toeristen de stad bezocht. Natuurlijk ook het Munster van Ulm, de in gotische stijl gebouwde hoofdkerk van Ulm met de hoogste (161 meter) kerktoeren ter wereld en daar liepen we, waar anders, Chris van der Meulen en Marja tegen het lijf. Onze oud-voorzitter was naar Ulm gekomen om bij het jubileum van onze Duitse Vrienden het woord te voeren. Het bestuur van onze vereniging gunde hem dat optreden, omdat hij tenslotte al een kleine tien jaar met Hans Schulz over het wel en wee van de verenigingen in gesprek is.

De wedstrijden van zaterdag

Ik kan de verleiding niet weerstaan om hier iets aan wedstrijdverslag te doen. Het is toch goed om af en toe eens te ervaren hoe andere landen hun kampioenschappen organiseren. We zaten als eregasten van de Freunde op de tribune circa 5 meter verwijderd van het polsstokhoogspringen vrouwen. Zo dicht er op dat we konden waarnemen, dat de latoplegging veel beter was uitgevoerd dan bij de installatie van Gotenburg, waar de lat terug kon vallen en ... kon blijven liggen. Lavillenie dacht toen een geldige sprong te hebben gemaakt. Bij deze installatie van de firma Benz kon dat niet gebeuren. De stift was hier bevestigd aan een schetsplaat van ca. 3 mm dikte, die ook nog eens schuin wegliep. Daarop kon niets blijven liggen.

Het volgen van het polsstokhoogspringen vrouwen werd een geweldige belevenis. Het werd een hard gevecht tussen Silke Spiegelburg, Caroline Hingst en Martina Strutz. De overwinning ging naar de laatstgenoemde. Wat een brok energie, deze kleine en geblokte

31-jarige Strutz. De overwinning werd haar niet in de schoot geworpen. Om 15:30 uur begon het inspringen. De vrouwen hadden toen op het inloopterrein er al een uur opzitten. Met 18 deelnemers begon voor de beste drie het lange wachten. Julia Ott en ook Victoria von Eynatten stegen boven zichzelf uit en met op elke hoogte 3 sprongen liep de wedstrijd behoorlijk uit. Het langste bleef Spiegelburg in de race, maar uiteindelijk won Strutz met 4 meter 85. Toen wees de klok inmiddels 17:30 uur. Al die tijd hebben we vlak voor onze neuzen kunnen zien hoe Martina Strutz zich warm hield (gelukkig was het 23 graden). Tientallen sprintjes heeft ze getrokken, met en zonder de stok, over 30 en 40 meter. Ze verslaptte geen moment en bleef tot het eind geconcentreerd, een echt winnaartype.

(foto's Marja Vervoort)

Zondagmorgen: de viering van 50 jaar Freunde der Leichtathletik in het Stadhuis.

Vroeger moet op het stadhuisplein bij de kerk het Gregoriaans geklonken hebben. Vanmorgen werd het plein overspoeld met de klanken van de “Swany Feet Warmers”, een echte dixieland band, die de feestgangers voor de ingang van het stadhuis verwelkomde. Nadat Hans Schulz nog als “Ein Freund, ein guter Freund” werd toegezongen, maakten we ons op voor het feestprogramma ter gelegenheid van 50 jaar “Freunde”. Na de opening van Hans Schulz sprak Oberbürgermeister Ivo Gönner een welkomstwoord, gevolgd door Dr. Clemens Prokop, Präsident DLV. Theo Rous,

Ehrenpräsident DLV, hield een interessante verhandeling over sport en maatschappij. Tussen al dit speechgeweld bleef onze oud-voorzitter Chris van der Meulen prima overeind. Na een korte toespraak over het ontstaan van de vriendschap tussen Freunde en Vrienden, kreeg onze ex-voorzitter een applaus, dankzij het vertaalwerk van Fred van Herpen. Hans Schulz kreeg namens de Atletiekunie een KNAU onderscheiding opgespeld door Wilma van Gool-van den Berg, door Chris aangekondigd als “ehemalige Olympiateilnehmerin”, wat ook voor Wilma een applaus opleverde. Hans was blij verrast met de

onderscheiding en ook met een standaard van glas met de logo's van FdL en Vrienden van de K.N.A.U., welke Chris speciaal voor de gelegenheid had laten maken.

Een rondgang over een Olympische expositie en een koud buffet besloten het ochtendprogramma in het Ulmer stadhuis.

Bezoek aan het Donaustadion voor de 2^e wedstrijd

Een korte wandeling langs de Donauoever bracht ons via de rijk van buffetten voorziene tent voor genodigden op tijd bij het stadion.

Het werd een heel mooie atletiekmiddag in een stadion dat met 15.000 toeschouwers goed gevuld was. Er waren veel hoogtepunten, waaronder het polsstokhoogspringen voor mannen, met als laatste twee Raphael Holzdeppe en Björn Otto. De laatste won met 5 meter 85.

Dan nog iets over het discuswerpen bij de mannen. Op alle posters in de stad en ook op het programmaboekje prijkte de afbeelding van Robert Harting, de Olympische kampioen van Londen. Zaterdag wierp hij in Frankrijk voor de Diamond League wedstrijden 67 meter. En zondag om 15:00 uur stond hij in Ulm weer in de ring.

Maar dan dat publiek! De worp komt er uit op de goede hoogte, het geluid in het stadion zwelt aan tot een oorverdovend lawaai als de schijf landt op 67,30 meter. Over aandacht en verstand van zaken gesproken. Alle vier andere worpen waren tussen de 67 en 68 meter en één keer dik in de 68 meter.

Mateloos populair is deze in Cottbus geboren atleet en een staande ovatie werd zijn deel.

Tenslotte -het kan niet anders- de 800 meter met 12 man in de finale, met titelverdediger Robin Schembera. Tesfaye, wortels in Ethiopië, pakte direct de kop en liep een eerste ronde in 49,9 en de 600 meter 1 min 16. Hij bleef aan kop met Schembera op zijn hielen. Direct uit de bocht was er een kleine versnelling en hij was er voorbij.

Maar ook Schembera zat er door en viel bijna stil, een 1.47,8 was het gevolg. Maar ja, je hoeft niet hard te lopen voor een titel. Dat was 50 jaar geleden ook al zo en daarover meer in een ander artikel.

Chris Konings

Interessepeiling bezoek aan Braunschweig 2014

Volgend jaar zal de Superligawedstrijd voor landenteams (mannen en vrouwen) op 21 en 22 juni 2014 in het Eintracht-stadion te Braunschweig plaats vinden.

Het bestuur van De Vrienden wil graag weten of er bij de leden interesse bestaat om dit Top-Atletiek evenement bij te wonen. In een later stadium zal bij gebleken belangstelling tevens de mogelijkheden worden onderzocht om reis en verblijf mogelijkheden aan te bieden.

Heeft u interesse? Laat dit dan weten aan via: info@vriendenvandeknau.nl
of

contacteer Chris Konings op 0512 516550

In iedereen schuilt een atleet

www.atletiekunie.nl

Atletiekunie

Kunstzinnige Vrienden

Toen ik in De Vriendenband nr. 2 van dit jaar het artikel las over Marianne Thomas en haar schilderkunst, moest ik direct aan onze oud-penningmeester denken. Esther Goedhart-Schot hebben we bij haar afscheid van het bestuur in de schilderspullen gestoken met de wens om na verloop van tijd haar werk in de VB te laten zien aan de

Vrienden. Dus maar eens naar Renesse gebeld om te horen, hoe het er voor staat. Esther schildert voornamelijk in de koude seizoenen, heeft dan ook nog steeds 1 x per week les van Sil van Mil te Zierikzee. Esther schildert bijna altijd met olieverf. We tonen op deze pagina drie schilderijen. De Pioenrozen en de Olifanten. Dit is een werk van 120 x 80 cm.. De kinderen op de duintop zijn haar kleinkinderen, maar het werk is nog niet voltooid, maar wat mij betreft mooi genoeg om te laten zien.

Toeval of niet. Toen ik deze pagina aan het voorbereiden was, ontvingen we een mail van Stans Brehm, welke mooi aansluit bij de artikeltjes over Marianne en Esther. Met veel genoegen drukken we deze brief hiernaast af.

Chris van der Meulen

Leven na de sport: Kunst!

Iedere (top)sporter krijgt te maken met een uiterste houdbaarheidsdatum, daarna ‘lonkt’ het zwarte gat. Maar is dit wel zo? Vele ex-(top)sporters beleven een tweede of zelfs derde carrière, bijvoorbeeld in de wetenschap, in het bedrijfsleven of in de media. Stans Brehm, Marianne Thomas, Wilma van den Berg hebben hun geluk gezocht en gevonden in de kunsten. Stans maakt beelden en installaties, Marianne schildert en Wilma maakt hoeden en viltten sjaals. Hun werk wordt geëxposeerd en verkocht.

Er zijn ongetwijfeld meer Vrienden onder ons die zich min of meer professioneel – laten we als criteria nemen: exposeren en verkopen – bezig houden met kunst en het leuk vinden om de Vrienden daarvan te laten genieten. Dat kan op 2 november tijdens de reünie van de Vrienden op Papendal. Je kunt je opgeven via

info@vriendenvande knau.nl

met vermelding van soort kunstwerk(en), een foto van een kunstwerk of een website waarop de werken te zien zijn.

Stans Brehm

Noot van de redactie:

Stans stelt een stevig criterium voor. Voor ons hoeft de verkoop van de kunstwerken niet perse. (CvdM)

“Hoog Sammy, kijk omhoog Sammy!”

*Sammy loop niet zo gebogen
denk je dat ze je niet mogen
waarom loop je zo gebogen Sammy
met je ogen Sammy op de vlucht
hoog Sammy
kijk omhoog Sammy
want daar is de blauwe lucht*

Ramses Shaffy

Een tijdje terug vroeg iemand me of ik een definitie van een wedstrijdathleet kon geven. Herinnerde me dat ik in 2010 voor De Vriendenband Jeff Galloway citeerde, die een mooie indeling van de belevings- en groeistadia van de atleet heeft gemaakt. Korte samenvatting:

FASE	KENMERKEN
Beginner	Sterk gemotiveerd. Ervaart een fysieke en sociale confrontatie met zichzelf en zijn omgeving.
Jogger	Fitheid als motivatie. Trainen is doel, een planmatige aanpak ontbreekt.
Wedstrijdsporter	Competitiedrang. Trainen is middel. Ongeduldig. Gevaar voor blessures, overtraining.
Atleet	Plezier kan in het gedrang komen. Kwaliteit van de prestatie staat voorop. Werken langs de weg der geleidelijkheid (meerjarenplanning).
Compleet atleet (Topper)	Integratie. Evenwicht (conditie techniek training competitie topprestatie beleving).

Dat was een goede hulp om de vraag te beantwoorden.

Als je de eerste fase overwonnen hebt en lekker gesetteld bent in de tweede, groeit bij meerderen de behoefte aan meer. “Wat kan ik, met de arbeid die ik nu verzet? Wat presteer ik ermee?” vraagt men zich dan af. Zo groeit de behoefte aan competitie, prestatieijstjes, records...

Dan wordt omhoog gekeken.

Voor velen geldt daarbij: trek je op aan een ander en vergelijk je met jezelf.

Bij enkelen gaat het verder. Die gaan uit van: ik wil, nee, ik zal de beste zijn, de ander trekt zich maar op aan mij. Er wordt door deze mensen juist heel stevig omhoog gekeken, richting top. Voor velen is dat streven naar de persoonlijke top, voor enkelen naar de absolute top.

Is omhoog kijken nu een specifieke eigenschap van wedstrijdssporters tot en met topsporters?

Nee, natuurlijk niet. Los van het feit dat je, wanneer je zo gebogen loopt als Sammy, nooit h rd kan lopen. Daarvoor is een veel betere looptechniek nodig.

Er zijn mensen die zich nadrukkelijk hebben bezig gehouden met “omhoog kijken”, met het groeien van mensen.

De wet van Parkinson

Je kent waarschijnlijk de wet van Parkinson.

In 1951 kreeg deze Amerikaanse soldaat de opdracht om van een bepaald object foto’s te maken.

Hij begon daaraan, maar vond al snel dat de opdracht naar zijn mening t  omvangrijk was in verhouding tot de beschikbaar gestelde tijd. Daarom ging hij praten met zijn superieur en overtuigde de laatste ervan dat hij een assistent nodig had. Ook bereikte hij, dat hij promoveerde tot soldaat 1  klasse, want daardoor kon hij zijn assistent met autoriteit aansturen.

.....

Drie jaren later. De voormalige soldaat-fotograaf had inmiddels 85 medewerkers onder zich, was bevorderd tot sergeant-majoor, zag geen foto meer, laat staan dat hij nog een camera in zijn handen had en vulde zijn dagen met beleidsmatige, aansturende zaken.

De soldaat kreeg na zijn eerste promotie minachting voor het gewone handwerk en werkte zich “daar boven uit”.

Zijn eerste assistent na verloop van tijd idem dito, enz. enz.

Kortom, de wet van Parkinson leert ons dat in onze westerse maatschappij (in, zoals we het vroeger noemden, de “eerste wereld”) mensen hebben geleerd omhoog te kijken en zich omhoog te werken, zichzelf, hun leven, hun waarde voor de maatschappij te verbeteren. Soms tot in het extreme toe.

**Vraag onze
nieuwe catalogus aan!**

Hoewel, ook zonder Parkinson was dit opwaarts streven en de wens naar erkenning van jezelf al duidelijk. Enkele voorbeelden uit vele van mensen die hierover hebben nagedacht:

~ Confucius: “Mensen, neem verantwoordelijkheid. Daarom moet je blijven leren, jezelf ontwikkelen en verbeteren.”

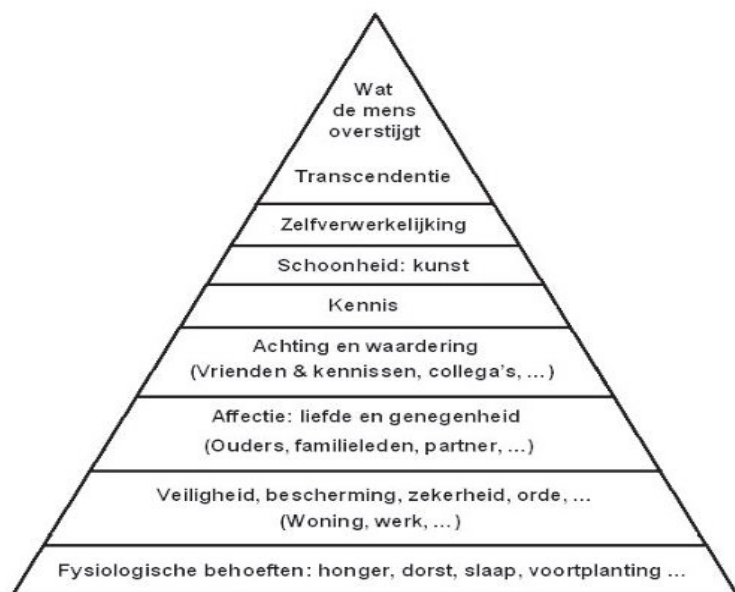
~ Plato wilde “de laagste klassen” weliswaar niet zo zeer verheffen, maar hij begreep de economische functie. Deze klasse vormde de materiële grondslag van de samenleving. Hij erkende ongelijkheid van klassen, maar begreep heel goed dat elke klasse nodig is, waarde heeft voor de maatschappij! “Een hoog maatschappelijk niveau door een gezonde maatschappelijke onderklasse!”

~ Of neem Tomasso Campanella (Giovanni Domenico) die De Staat van Plato, maar ook Utopia van Thomas More kende en droomde van een religieuze, sociale en politieke wereldvrede. Die daarom de arme, verdrukte Calabriërs opriep zich te verzetten tegen hun lot en in opstand te komen.

Werd gevangen genomen en schreef in de cel zijn Citta del Sole, de Zonnestaat, waarin hij zijn ideaal beeld voor een eerlijke, nee, voor de beste staatsvorm voor alle mensen weergaf.

~ Of, zoals Heidegger stelde: “Jezelf ontwerpen is een daad van vrijheid. Door actief iets nieuws te maken uit datgene wat je passief bent geworden, neem je de touwtjes van je leven in eigen hand, bereik je een hoger niveau.”

~ Abraham Maslov maakte een intussen beroemd geworden piramide waarin het zich ontwikkelen, het “groeien” van mensen in stadia wordt ingedeeld:

Als de onderste, lagere behoeften zijn ingevuld, komt een mens toe aan de hogere behoeften. Invulling van alle lagen maakt, dat je een compleet mens wordt.

~ Parkinsons -betwistbare- toevoeging was, dat je, om een alsmaar hoger doel te bereiken, de baas moest worden over anderen.

Gastarbeiders

In de jaren '60 kwamen er legio Italianen en Spanjaarden naar ons land om “dat domme handwerk”, dat geen speciale opleiding vereiste, te verrichten omdat wij ons daar te groot voor voelden en zij het (aan hun uitbetaald mindere, dus voor de werkgever veel goedkopere) loon uitstekend konden gebruiken om met het ervan gespaarde geld na verloop van tijd hun leven in het thuisland aanmerkelijk te kunnen verbeteren.

Zij waren de voorgangers van de “allochtonen”: Turken, Marokkanen, en iets later mensen uit diverse Afrikaanse landen tot en met de laatste stap in deze: de Oost-Europeaanen.

Veel van die eerste Italianen en Spanjaarden waren échte “gastarbeiders”. De meesten hunner gingen na verloop van tijd terug naar het eigen land. Met de “allochtonen” is dat anders, zoals we allen weten. Daarvan immigreerden er velen naar ons land, veelal ook om economische redenen, al dan niet legaal.

Allemaal mensen “uit de tweede en derde wereld” die omhoog kijken. Is er daarin trouwens een verschil met autochtonen? Zelfbewust omhoog kijken is een maatschappelijke ontwikkeling die eigenlijk de naam “ontwikkeling” niet waard is. Het is er altijd geweest en zal er altijd zijn, overal waar mensen zijn. Dus ook waar mensen zich serieus met hun sport bezig houden.

Atletiek bedrijven, in alle opzichten, heeft ook voor velen van ons daaraan bijgedragen.

Ramses Shaffy had niet voor niets groot succes met zijn song: “Hoog Sammy, kijk omhoog Sammy!”

Hugo Tijsmans

Wat je sport ook is...

NEW

AA Drink Iso•Lemon

De razendsnelle isotone dorst-
lessen met verfrissende lemon
smaak. Speciaal ontwikkeld
voor sporters!

AA Drink High Energy

De echte energie-boosters.
Geeft je onmiddellijk een ener-
giestoot, zodat je snel weer
verder kunt.

AA Drink Pro•Energy

Voorziet het lichaam bij
langdurige inspanningen
langzaam, gelijkmatig
en langdurig van energie.

AA Drink Isotone

Door de isotone samenstelling
worden vocht en mineralen
onmiddellijk in je lichaam
opgenomen.

AA Drink Multi•Nine

De lekkere hypertone sport-
drank met echt vruchtensap en
toegevoegde vitamines.

AA Drink Sportwater

Zuiver water met alléén die
mineralen die je verloren hebt
bij het sporten. Bevat géén
calorieën.

AA drink heeft altijd dé sportdrank voor jou !

Voor meer info kijk op www.aa-drink.com

Vijftig jaar Nederlands Record Langzaamste 800 meter op een NK

De datum was 11 augustus 1963. De plaats Rotterdam. Het weertype: beestenweer met dikke regenbuien en een windkracht 6 á 7 uit het Noorden.

We waren klaar met inlopen, toen de dames op de 800 meter over de meet kwamen. Gerda Kraan won met moeite. Ze zegt tegen me: “Dat was kantje boord. Je moet geen kop nemen, hoor”. En ja, als Gerda zoiets zegt, dan doe je dat natuurlijk. Overigens had ik en met mij de vijf andere deelnemers dat ook bedacht.

Ik denk me nu nog goed te kunnen herinneren hoe die race verliep, hoewel de AW en veel andere journalisten allemaal een verschillend verhaal hadden. Na de eerste bocht viel het stil. Recht in de wind heeft Toine Smits van Kimbria kop genomen. We liepen 45 seconden over de eerste 200 meter. Naar de bel toe hadden we een storm in de rug, zodat er toch nog 71 sec. op de klok kwam voor de groep die als een kluitje op elkaar liep. Arend de Boer had de leiding in de bocht, maar maakte ook geen tempo. Uit de bocht was het Cees Koppelaar die hard aanging en een gat van 5 á 6 meter sloeg. Jan van Uden zat op de tweede plaats en keek enkele keren om, want ook hij kwam in de volle wind terecht. Ik had het gevoel dat ik Cees tegen de storm in maximaal 8 á 10 meter kon laten gaan. Juist op dat moment ging Jan van Uden hem halen en kon ik mee aansluiten. Toen we de wind meekregen, waren er twee dingen waar ik op lette. De laatste 100 meter in baan (tegenwoordig laan genoemd) 3 of 4 lopen en keihard er overheen en niet wachten tot de laatste meters.

Dat deze wedstrijd verslagen werd in een directe Tv-uitzending kon je in die tijd heel bijzonder noemen. Het commentaar was van Koos Postema; het grootste commentaar had echter Adriaan Paulen. Die kwam van de tribune afgestormd en riep met luide stem, dat we met een dergelijke prestatie niet op het ereschavot mochten staan. Dat is ook niet gebeurd. Frits de Ruijter probeerde nog te bemiddelen en stelde voor om aan het eind van de middag over te lopen. Ik was het er niet mee eens en ik heb geen medaille opgehaald. Dat heeft een bestuurslid van mijn club AV Zaanland gedaan. Jan van Uden kreeg zijn plak in 2008 in Rolduc na bemiddeling van De Vrienden. Dorus Borst van de Bataven uit Leiden werd derde. Thom van Rooyen heeft de plak voor hem opgehaald. Ter gelegenheid van dit jubileum hebben we een Erepluim gemaakt voor de mannen die aan dit record hebben meegewerkt.

Chris Konings

Vereniging
Vrienden van de K.N.A.U.
Opggericht 28 mei 1901

Een EREPLUIM

als dank voor de medewerking aan
een 50 jaar oud record:
800 meter in 2 minuten 03.5 sec.
op 11-8-1963 te Rotterdam

uitgereikt aan:
DORUS BORST
AREND DE BOER
TOINE SMITS
CEES KOPPELAAR

Flame games ATHLETICS **Amsterdam**

TOPATLETIEK EN ENTERTAINMENT IN HET OLYMPISCH STADION ZATERDAGAVOND 31 AUGUSTUS 2013 AMSTERDAM

De Flame Games Amsterdam is een jaarlijks terugkerend internationaal atletiekevenement, dat 31 augustus 2013 voor de eerste keer in het Olympisch Stadion van Amsterdam wordt georganiseerd. Het evenement heeft een uniek concept en zal bestaan uit een mix van atletiek en entertainment.

De Olympische Vlam, die voor het eerst in de Olympische geschiedenis werd aangestoken in Amsterdam 1928, zal als rode draad door het evenement lopen en worden vertaald in de huisstijl en het entertainment. Atleten, muziek en het Olympisch Vuur smelten samen tot een spectaculair geheel.

Het korte en krachtige programma is avondvullend van 19.00-22.30 uur. De Amsterdamse DJ-cultuur zal worden doorvertaald in het atletiek- en entertainmentprogramma, waarbij elk onderdeel wordt ondersteund met muziek van een DJ.

Het evenement wordt afgesloten met een spectaculair optreden en uiteindelijk een vuurwerk- of een lasershow.

Bestel nu uw toegangskaarten via:
www.flamegamesamsterdam.com

Tot 31 augustus in het Olympisch Stadion!

I amsterdam®

TimeTronics

NH Provincie Noord-Holland

‘Bomber’ Chris

Twintig jaar geleden redigeerde ik op mijn werk een personeelsblad. Hier kwam onder meer de vaste rubriek ‘De bijzondere hobby van...’ in voor. In elk nummer werd een personeelslid in de schijnwerper geplaatst met een opvallende nevenactiviteit. Daarbij hadden wij niet zozeer obligate hobby’s op het oog als het bestuurslidmaatschap van een sportclub, de activiteiten als terreinknecht, het lidmaatschap van een zangkoor, toneelclub of meer van dergelijke, weliswaar vaak voorkomende, doch voor de hand liggende vrijetijdsbestedingen, maar echt iets bijzonders.

Bijzondere hobby’s

Zo herinner ik mij een medewerker die thuis achter zijn PC een complete, professionele ‘flightimulator’ had gebouwd. Hij kon er op het laatst volledig verantwoord een Boeing 747 van Schiphol naar JFK-Airport mee overvliegen. Toen we veel later moesten bezuinigen op personeel, leverde hem dat zelfs nog een baan op Schiphol op ook.

Een ander bleek in zijn vrije tijd de uitvinder/ontwikkelaar te zijn van de ‘twinny-bike’, een speciale fiets met voorop twee achter elkaar geplaatste zitjes, ideaal voor tweelingen. Heel apart. Weer iemand anders was verantwoordelijk voor de organisatie van de plaatsing van de ‘Nijntjes’-oriëntatiepalen op de Nederlandse stranden, u weet wel die palen met bovenop dat bekende konijnfiguurtje van Dick Bruna, vooral prima voor kinderen als herkenningspunt voor het terugvinden van hun ouders.

En dan was er ook nog iemand, die tweede schipper bleek te zijn op een reddingsboot.

Het zijn zo maar wat voorbeelden. Wij vonden het indertijd belangrijk om deze mensen eens apart te belichten, vooral ook om ermee aan te tonen, dat medewerkers vaak meer in hun mars hebben dan wat de werkgever op basis van het arbeidscontract van ze verlangt. Vooral een ‘eye-opener’ voor leidinggevenden, vond ik.

Vlaggenschip

In onze Vriendenclub kunnen we er echter ook wat van, zo blijkt. Elders in dit blad worden de schijnwerpers gericht op ons vroegere bestuurslid Esther Goedhart-Schot, die zich tegenwoordig met de schilderskwast uitleeft op het canvas.

De B-25 Mitchell bommenwerper in vogelvlucht. Het is onduidelijk, of onze vroegere voorzitter hier zelf achter de stuurknuppel zit.

(foto's beschikbaar gesteld door Meeuw Korbijn)

Het toeval wil dat over degene die haar hier zo in het zonnetje zet, Chris van der Meulen, ook het een en ander te vertellen valt. Zo was onze eerbiedwaardige oud-voorzitter lid van de ‘Duke of Brabant’, een in 1988 opgerichte historische luchtvaartclub die zich bezighield met het in luchtwaardige staat brengen en houden van vliegtuigen die in het verleden een militaire functie hadden gehad. Het paradepaardje, of vlaggenschip, zo u wilt, van deze verzameling was de B-25 Mitchell bommenwerper, een vliegtuig waaraan Chris niet alleen heeft gesleuteld en gepoetst, maar die hij zelf ook

[Bomber Chris in hoger sferen.](#)

daadwerkelijk heeft gevlogen. Aan de uiterst professionele outfit waarmee onze vroegere voorzitter hier op de foto staat, kunt u afleiden dat dit geen kinderachtige zaak moet zijn geweest. Alleen al zijn onverschrokken blik spreekt wat dat betreft boekdelen.

Nu kan het zijn, dat het aanvaarden van het voorzitterschap van de Vrienden indertijd onverenigbaar is geweest met het besturen van een bommenwerper, of dat die club van oud-atleten domweg een te tijdrovende bezigheid is gebleken. Feit is dat Chris nadien niet meer in de B-25 is gesignaleerd. Een goede gelegenheid om de afgeragde oorlogsveteraan, die op vliegveld Eindhoven immers dreigde te verstoffen, aan een grondige revisiebeurt te onderwerpen en weer geheel vliegklaar te maken. Wat voor de Koninklijke Luchtmacht de voornaamste aanleiding moet zijn geweest om de inmiddels 70 jaar oude kist over te nemen en in het vervolg te stationeren op Gilze-Rijen, waar de ‘Stichting Koninklijke Historisch Vlucht’ zich over deze legendarische bommenwerper heeft ontfemd.

Nu Chris alweer geruime tijd geleden de voorzittershamer heeft overgegeven aan Els Stolk, zou hij kunnen overwegen om zijn oude hobby weer ter hand te nemen. Intussen zal duidelijk zijn, dat het gooien van bommen vanuit zo’n B-25 voltooid verleden tijd is en moet blijven. Men zou echter eens kunnen nadenken over alternatieve variaties op dit thema. Wellicht kan het Vriend Marko Koers aan een idee helpen bij een volgende poging om een ‘Color Boost’ te organiseren.

Rest aan Chris de vraag of hij kan uitleggen, wat nu eigenlijk in essentie het verschil is tussen het besturen van een bommenwerper en een nationale vereniging van oud-topatleten...!

Piet Wijker

Nieuws van de Stichting Atletiekerfgoed

► Sutherland

De Stichting Atletiekerfgoed ontving eind april van Els Rademaker-Vos van de Zwolse club ZAC (voluit: Zwolsche Athletische Club) een vraag: of we iets wisten over Willy Sutherland?

Natuurlijk weten we wie Sutherland is, een foto van hem staat immers op bladzijde 15 van onze atletiek-Bijbel **1870-2000 130 jaar atletiek in Nederland**. Op zijn borst prijken 13 zichtbare medailles!

Willy Sutherland speelde een belangrijke rol bij de oprichting van de Nederlandsche Athletiek Bond op 24 mei 1896. In het boek staat dat deze bond, een voorloper van de KNAU, op wens van Pim Mulier werd opgericht in café Schoonenberg te Utrecht (zie bladzijde 16 van genoemd boek).

Van deze bond maakte ook het Zwolse ZAC deel uit. In 1901 werd de NAB opgeheven en niet geheel toevallig werd gelijktijdig de Nederlandsche Atletiek-Unie te Amsterdam opgericht. ZAC ging direct mee naar de NAU.

Tussen Sutherland en ZAC bleef een band bestaan. Van dat feit willen de leden van ZAC melding maken in hun Jubileumboek. Van mevrouw Rademaker kregen we later een krantenknipsel waarin Sutherland zich in een interview opwerpt als trainer van wandelgroepen. We citeren een stukje uit de Provinciale Overijsselse Courant.

“Men loope niet harder dan 5½ à 6 K.M. per uur, regelmatig de eerste 3 uur aan één

Zwolsche wandelaars trainen zich voor de afstandsmarschen. De deelnemers passeeren de IJsselbrug.

stuk door, dan een rust van een half uur en dan weder naar huis. Bij thuiskomst de beenen en dijen goed (van beneden naar boven) wrijven. 't Best is met een mengsel van Kajapoetolie waarbij twee maal zooveel slaolie, goed door elkaar geschud. Dit voorkomt stijfheid en spierpijn. Om de voetzool harder te maken en

doorloopen te voorkomen, wrijf men deze dagelijks met een ouderwetsch vetkaarsje in en doet men wat talkpoeder in de kousen of sokken. De voetzolen met kamfer spiritus iederen dag inwrijven is heel goed”.

Tot zover het artikel in de POC van 26/2/1932.

Bij de Zwolsche Athletische Club waren ze blij met onze gegevens, getuige een bedankbriefje van mevrouw Rademaker.

Dag meneer Konings,

Heel hartelijk dank voor de foto, die wij uiteraard gebruiken in ons verhaal over de Zwolse wandelgeschiedenis. Hartelijk dank voor uw medewerking.

Hartelijke groet van Els Rademaker-Vos

► **Depot van Stichting Atletiekerfgoed opnieuw verplaatst**

De verhuizing van ons depot zat er al een poosje aan te komen. Bijna twee jaar geleden waren de Portacabins verplaatst naar een plekje achter de Villa Mila, waarin ook de technische dienst van NOC*NSF is gevestigd. De ruimte was heel beperkt, maar we hebben toentertijd toch alle kasten een plaatsje kunnen geven.

En nu zijn we terug op de plek waar we vroeger zaten. Het gebouw van de Taekwondo Bond Nederland is, met uitzondering van de bovenverdieping, beschikbaar gekomen. De nieuwe huurder is de KNVvL (Afd. Zweefvliegen). Op de begane grond is ruimte verhuurd aan de Atletiekunie.

Eén kamer is beschikbaar gesteld aan de Stichting Atletiekerfgoed. Daar zijn we niet slechter van geworden. In de kamer van ca. 4 bij 6 meter hebben we een extra grote houten 4-deurs kast erbij kunnen plaatsen. Het overleg tussen de facilitair manager van de Atletiekunie, Adwin van Groenningen, en de Erfgoed voorzitter had als uitkomst, dat we op 21 juni het depot op orde konden brengen. Met hulp en technische ondersteuning van Marius Bos is alles op zijn plek gekomen. Er is nu voldoende ruimte. Er is ook een leestafel te geplaatst. Voor de koffie moet een stukje gewandeld worden.

(foto's Marius Bos)

Chris Konings

VOOR HET VOETLICHT

Polstokhoogspringen in de pioniersfase

Servee Wijsen in 1962, nog niet met de glasfiberstok die hij in datzelfde jaar zou krijgen, maar met een stok van een aluminium legering. Deze foto 'haalde' indertijd het weekblad Panorama. Op de achtergrond springt Herman Timme.

(foto's beschikbaar gesteld door Servee Wijsen)

Infobox

<i>Naam:</i>	Servatius (Servee) Hubertus Lambertus Maria Wijsen
<i>Geboren:</i>	10 januari 1935 te Wolder
<i>Discipline:</i>	polstokhoogspringen
<i>Titels:</i>	Ned. kampioen polstokhoogspringen: Jongens: 1954; Senioren: 1957, 1958, 1960 t/m 1963, 1965 t/m 1967
<i>Interlands:</i>	45
<i>Records:</i>	Ned. recordhouder polstokhoogspringen: 1960-1970
<i>PR's:</i>	polshoog: 4,50 m; hoog: 1,79 m (met zijrol)

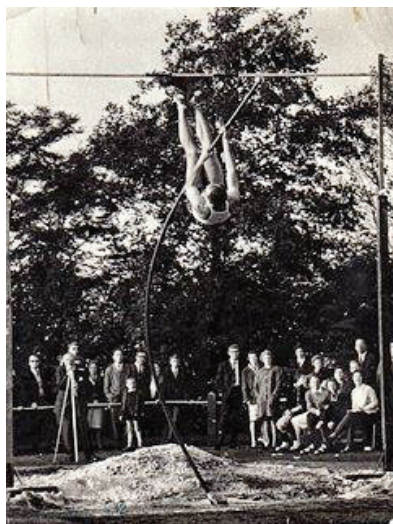
Heel lang heeft het polsstokhoogspringen in ons land er maar een beetje bijgehangen. Natuurlijk, ook wij hadden op dit atletiekonderdeel onze jaarlijkse kampioenen; mensen als Harry de Keijser, Klaas Runia en Tjeerd Pasma in de jaren twintig van de vorige eeuw, Anne van der Zee in de jaren dertig en na de Tweede Wereldoorlog Cor Lamoree waren onze nationale helden op polshoog-gebied. Wie de moeite neemt om de betreffende fotopagina op de website van de Nederlandse Atletiek Historici op te zoeken, ziet verschillende van hen langskomen.

Vergeleken met het mondiale niveau stelde het in Nederland echter allemaal bar weinig voor. Heinrich Heine heeft wellicht het polsstokhoogspringen voor ogen gehad, toen deze Duitse dichter zijn beroemde uitspraak deed dat als het einde van de wereld nabij was, hij naar Nederland zou gaan, want daar gebeurde alles 50 jaar later. Immers, terwijl de Amerikaan Marc Wright al in 1912 als eerste ter wereld over 4,02 m was gewipt, slaagde als eerste Nederlander Servee Wijsen erin om de 4 meter te bedwingen ... in 1960! Het wereldrecord was toen inmiddels al verbeterd tot 4,80 m. Geen wonder dat er nauwelijks een landgenoot naar Olympische Spelen of een EK werd uitgezonden. Bram Evers in 1908, Harry de Keijser in 1924 en Anne van der Zee in 1928 op de OS en Cor Lamoree in 1946 op de EK behoorden tot de uitzonderingen. Het zou na Lamoree 40 jaar duren, voordat er in de persoon van Chris Leeuwenburgh opnieuw een Nederlander voor dit onderdeel op een EK aantrad. Voor zover er door een Nederlander op grote toernooien polshoog werd gesprongen, gebeurde dat voornamelijk in tienkampverband.

Doodsverachting

Nu was het ook wel een onderdeel, waarvoor je in die tijd over de nodige doodsverachting moest beschikken. Stelt u zich, staande op uw balkon op de eerste etage van uw woning, eens voor dat u vanaf de balustrade in een rechte lijn naar beneden dendert, om daar met uw voeten in een berg zand terecht te komen. Dat was namelijk gedurende lange tijd de situatie. De hier getoonde foto van Servee Wijsen bij een 4,12 metersprong in 1962 illustreert dit perfect. Je kon er dus als polsstokspringer op rekenen dat je bij tijd en wijle

Servee Wijsen, hier wel met de glasfiberstok in actie in Groningen. Niet alleen het overbruggen van zo'n hoogte, maar ook het na afloop heelhuids neerkomen, was een hele kunst.

een gekneusde voet of enkel opliep, om over erger maar te zwijgen. Het betrekkelijk geringe aantal belangstellenden voor dit metier valt dus alleszins te verklaren. De uitvinder van het schuimplastic zal wel nooit hebben

kunnen bevroeden welk een geweldige dienst hij de atletieksport in het algemeen en de polstokhoogspringers in het bijzonder heeft bewezen.

Geen flauw benul

Als Servee Wijsen zich op 16-jarige leeftijd aanmeldt bij Kimbria in Maastricht, heeft hij aan bovenstaande bespiegelingen geen boodschap. Sterker nog, in eerste instantie houdt hij zich helemaal niet met het impopulaire onderdeel bezig. In het kielzog van enkele goede springers bij Kimbria, onder wie Jo Jaspers, die in 1953 Nederlands kampioen bij de junioren wordt, werpt hij zich vooral op het hoogspringen, waarvan hij het clubrecord gaandeweg in stapjes van een centimeter opkrikt tot 1,79 m. Eind 1953 staat hij hiermee in ons land zelfs aan de kop van de ranglijst bij de jongens en heeft hij zijn eerste NK-medaille, brons achter Jaspers, al te pakken. Daarnaast laat hij zich voor de clubkampioenschappen strikken voor de 200 m horden. Alleen ligt het met afgemeten passen tussen de horden moeten lopen hem niet zo.

Het is op de middelbare school zijn corpulente gymnastiekleraar, die hem tenslotte aan het polsstokspringen zet. Als Servee bij hem een keer zijn beklag doet over het feit, dat ze nu al voor de zoveelste keer met de klas gaan voetballen, zegt die: *pak maar een polsstok, ga jij dan maar polsstokspringen*. Die mogelijkheid is er immers, want de schoolsportlessen vinden plaats op de baan van Kimbria, toen nog AV Maastricht geheten. Servee: “Alleen, ik had geen flauw benul.”

Al gauw krijgt Wijsen echter de smaak te pakken, dus bezoekt hij op een goede dag samen met Nic. Lemmens een bedrijf in de buurt dat bamboestokken levert. “Daar kon je er dan zelf een uitzoeken. Die moest je wel zelf wikkelen. Dus daar heb ik een tijdje mee gesprongen.” Totdat die bij zijn eerste jeugdinterland, bij de allereerste sprong, breekt. “Toen kwamen de stalen stokken en ja, dan stap je daar automatisch op over.”

Het is in die tijd vooral een kwestie van kijken hoe anderen het doen, want veel trainingstechnische kennis is er niet. Het duurt echter niet lang of Servee wordt bij clubkampioenschappen op dit nummer ingezet, want “terwijl iedereen aan het modderen was om over die lat te komen, sprong ik er makkelijk overheen.” Hij heeft er blijkbaar aanleg voor, want al gauw springt hij over tweeënhalve en niet veel later over drie meter. En in 1954, een jaar na zijn eerste hoogspringmedaille, wordt hij al Nederlands kampioen polshoog bij de jongens, met 3,13 m. En passant pakt hij op dat NK ook nog twee zilveren plakken mee: bij het hoogspringen en op de 110 m horden.

Trainen in Luik

In ons Nederlandse atletiekwereldje is het om allerlei redenen tamelijk onhandig om in een uithoek van ons land te wonen. Soms biedt dit echter ook voordelen. Zo ligt Maastricht niet ver van Luik. Servee: “Wij hadden met de vereniging dualmeets met Belgische verenigingen, waaronder Luik. En in Luik zat Jacques Pirlot, de Belgische kampioen polsstokspringen.” Het zal duidelijk zijn dat Servee weldra inzag dat, wilde hij met de polsstok verder komen, hij daar moest gaan trainen. Inmiddels was hij toen al in

het onderwijs werkzaam. “Ik ging twee keer in de week met de brommer van mijn vader naar Luik. Als je bij ons op het veld staat en je rijdt langs het kanaal, kom je in Luik uit, vlakbij een heel klein atletiekbaantje. Daar trainden wij, zomer en winter door. ’s Zomers sprongen we het kanaal in na het trainen, dan gingen we zwemmen. En ’s winters gingen we na afloop tegen de verwarming aanzitten. Ik sprak natuurlijk in de kortst mogelijke tijd Frans.” Erg officieel was het niet, maar blijkbaar zag de KNAU de meerwaarde ervan in, want “van Moerman kreeg ik geld om de benzine voor mijn brommer mee te betalen om naar Luik te rijden.” Na verloop van tijd was Wijsen bij de Belgen zo ingeburgerd, dat hij er zelfs training begon te geven aan de Luikse jeugd. Ook reisde hij met die groep regelmatig mee naar het Noord-Franse Vittel. Servee: “Die hebben een prachtige indooraccommodatie die daar voor de Olympische Spelen was gemaakt. Overal in Frankrijk hebben ze van die dingen.”

Door de vloer

In eigen huis bleef het intussen behelpen. Om kracht in de armen op te doen, ging Servee Wijsen turnen bij de plaatselijke turnvereniging. En ook voor hun gewichtraining konden Herman Timme en hij daar terecht. “In de houten kantine gingen we daar krachttraining doen. Dan viel er wel eens een schijf door de vloer. Die moesten we dan weer repareren, want ja, dat mocht niet, natuurlijk...”

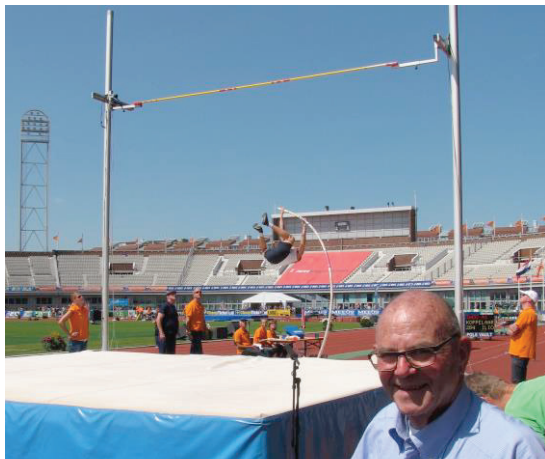
Hoe dan ook, Wijsens aanpak renderde. Reeds in 1957 veroverde hij zijn eerste seniorentitel en in de loop der jaren zouden er nog acht volgen. Het nationale record dat hij als eerste Nederlander in 1960 op 4,00 m had gesteld, krikte de Limburger in de loop der jaren in zijn eentje met een halve meter op tot 4,50 m in 1967. Hierbij kwam de in 1962 door Ray van Asten voor hem uit Amerika meegenomen glasfiberstok goed van pas, want tot en met de 4,10 m in 1962 had Wijsen het nog met de stalen polsstokuitvoering moeten doen. Servee: “En in de zandbak.” Totdat dit hem te gortig werd (Servee: “Ik heb vaak genoeg met twee voeten in het verband gelopen.”) en hij opnieuw via Nico Lemmens naar een rubberfabriek in de buurt stapte. “Toen heb ik ‘k-weet-niet hoeveel kubieke meter schuimrubber gekregen en hebben we in Maastricht een bak gemaakt daarvoor.” Op de stalen polsstokvariant moest hij nadien echter nog vaak terugvallen. Want ook die eerste glasfibers braken gauw. “In één jaar brak ik er eens drie. En die dingen kostten 300 tot 400 gulden. Volgens mij heb ik 4,40 m zelfs nog met een stalen stok gesprongen. Dat was toen eigenlijk best wel in de richting van het Europese record”, mijmert Wijsen.

Hoogspringcoach

Al tijdens zijn carrière als atleet kwam Servee Wijsen steeds vaker in de rol van begeleider terecht. Dat was al begonnen in Luik en breidde zich daarna in eigen land gestaag uit. Het zal wel te maken hebben gehad met zijn baan als onderwijzer, later gymnastiekleraar. Opmerkelijk genoeg maakte hij daarbij vooral naam als hoogspringcoach. Eerst van clubgenoot Peter Geelen (zie ook Vriendenband nr. 6, 2012), die mede door zijn toedoen zou uitgroeien tot de beste straddlespringer van Nederland. Later kwam daar Mirjam van Laar bij. Servee: “Ik kreeg op een gegeven moment een

telefoontje: *kun je mijn dochter niet helpen met hordelopen? Want die moet dit weekend een meerkamp doen.* Dat was dus Mirjam. Die is daarna bij mij hoogspringen blijven trainen.” Het leidde tenslotte in 1977 tot de evenaring van het nationale record van 1,88 m. Als atleet was Wijsen toen allang gestopt, kon hij zijn vele atletiekactiviteiten niet langer combineren met zijn baan in het onderwijs. Later, in 1990 met Monique van der Weide, zou hij die stunt van die recordevenaring herhalen. Servee: “Toen had ze de officiële limiet gehaald voor de EK in Split. En ineens zei de directeur toendertijd, Kauffman: *pas als ze 1,90 springt.* Ze stuurden haar er niet naartoe. Nou, daar baal je dan van.”

Wijsen was lang bondscoach en ook jarenlang op nationaal niveau actief binnen het opleidingsgebeuren van de KNAU. Servee: “Totdat ik in 1990 een keer op Papendal een hartinfarct kreeg en ’s avonds met een ziekenwagen werd opgehaald; veertien dagen later had ik een openhartoperatie met zes bypasses.” Toch zijn het vooral die individuele successen geweest die hem zijn bijgebleven. Plus de wereldwijde ontmoetingen op congressen en trainingskampen met vele bekende hoogspringtrainers, met wie hij sindsdien vaak contact heeft gehouden. Zoals met Dragan Tancic, de latere trainer van Mieke van Doorn en Ruud Wielart, Vieljo Nousiainen, Patrick Sjöbergs trainer, of Erich Drechsler, schoonvader van springen sprintvedette Heike Drechsler. Zelfs Vitaly Petrov, de trainer van de levende legende Sergey Bubka, ontmoette hij ooit, evenals Bubka zelf. “Ik kon in die tijd zelfs een beetje Russisch verstaan”, grinnikt Wijsen, die zijn aldus opgedane kennis graag gebruikte bij de begeleiding van atleten die vaak bij toeval zijn pad kruisten. De Britse meerkampster en Olympisch kampioene Denise Lewis coachte hij eind jaren negentig enkele jaren in de periode dat die, getrouwd met de Belgische sprinter Partick Stevens, vlak over de grens met Limburg woonde. En als meest recente voorbeeld: hoogspringster Sietske Noorman, die hij tijdens een moeilijke fase in haar loopbaan weer op het paard hielp. Ach ja, het bloed blijft nu eenmaal toch kruipen waar het niet gaan kan.

Servee Wijsen bij het polsstokhoogspringen tijdens de nationale kampioenschappen vorige maand, met op de achtergrond Jeugdfonds-atleet Rutger Koppelaar, die zich een weg baant naar zijn eerste titel bij de senioren, 56 jaar na de eerste van zijn illustere voorganger.

(foto Piet Wijker)

Piet Wijker

- Loopnummers
- Werpen
- Springnummers
- Wedstrijdmaterialen
- Trainingsmaterialen
- Kinderatletiek
- Kracht en Fitness

De specialist in atletiekmaterialen

Optimale service, de beste selectie en de beste merken, o.a.

UCS *Spirit*

polanik
voor Realisatie van wedstrijden

**NEMETH
JAVELINS**

Telefoon: +31(0)10 - 226 43 90 | mobiel: +31 (0)6 - 21 28 12 99

E-mail: Christian@tammingasports.nl

Website: www.tammingasports.nl

Vrienden Jeugdfonds op de voet gevolgd

De belangrijkste jeugdtoernooien zitten er weer op en ook het NK is alweer geweest. Eén ding is inmiddels duidelijk: de jeugdige atleten die door het Jeugdfonds worden ondersteund zijn aan een geweldig seizoen bezig. Nooit eerder konden wij zoveel mooie momenten met u delen. Wij maken u deelgenoot van:

- twee Nederlandse juniorenrecords
- een zeer onverwachte limiet voor de WK in Moskou
- twee gouden en twee zilveren medailles bij de EK's
- zes gouden medailles bij de Nederlandse seniorenkampioenschappen
- en op de valreep: nog een deelnemer aan de WK in Moskou

► Op één avond: Nederlands juniorenrecord 3000 m en WK-limiet 1500 m

Woensdag 12 juni was een topavond. Tijdens de Nijmegen Global Athletics stalen twee atletes van het Jeugdfonds de show. Jip Vastenburg, die eerder dit seizoen al het NJR op de 5000 m had verbeterd, deed dit nog eens dunnetjes over op de 3000 m. In 9.04,67 verpulverde zij het 34-jaar oude record van Maaïke Persoons. Maureen Koster had ijzersterke tegenstand op de 1500 m van de Ethiopische Sifan Hassan; zij trokken elkaar naar prachtige tijden: 4.06,50 voor Maureen, goed voor de WK-B limiet. Erg knappe prestaties van deze twee mila-atletes!

► EK U23 in Tampere (Finland)

De EK U23 werden van 11 tot 14 juli gehouden in Tampere. Voor Nederland werd een grote en succesvolle ploeg afgevaardigd, waaronder zes atleten van het Vrienden Jeugdfonds.

Goud voor Douwe Amels!

Zonder enige twijfel dé verrassing van de Nederlandse ploeg, en misschien wel van het hele toernooi, was de gouden plak van Douwe Amels bij het hoogspringen. Hij kwam tot een hoogte van maar liefst 2,28! Een verbetering van zijn PR met maar liefst 7 centimeter en goed voor een gedeelde derde plek op de ranglijst aller tijden, samen met Ruud Wielart.

Douwe heeft zijn ervaringen voor ons op papier gezet. Hieronder leest u hoe hij dit beleefd heeft.

“Het verhaal van mijn Europees Kampioenschap in Tampere begint eigenlijk twee jaar eerder. Tijdens het EK U23 in het Tsjechische Ostrava kom ik in 2011 niet hoger dan 2,08 m, waarmee ik 10 cm onder mijn PR blijf en kansloos ben voor een plek in de finale. Teleurgesteld reis ik weer terug naar Nederland, maar uit de teleurstelling groeit een plan. In 2013, als ik nog een keer mee mag doen aan het EK U23, ditmaal in Tampere, zal ik

mijn revanche pakken en me wél plaatsen voor de finale en daarna gaan strijden voor de medailles.

Met dit plannetje in ons achterhoofd trainen we, mijn coach Rini en ik, rustig verder. In de twee jaar daarna komen we via een goed seizoen in 2012 met als tussenstations de barrière van 2,20 m doorbreken, en mijn eerste nationale titels weer uit op het EK U23. Ditmaal met een rugzak vol bagage die onder andere gevuld is met een aantal extreem spannende tweestrijden op NK's tussen Jan Peter Larsen en mij, veel wedstrijden op internationaal niveau en een voorseizoen in 2013 waar van alles fout ging.

Afreizend met het grootste Nederlandse team op een EK U23 ooit, blijkt al snel dat niet alleen de grootte van het team bijzonder is, maar ook de kwaliteit. Op de eerste dag van het toernooi regent het al finaleplaatsen. Bijna iedereen presteert op, of boven zijn of haar kunnen. Ik mag op de tweede dag aan de bak voor de kwalificatiewedstrijd, die om 10:00 uur begint. Ik heb het gevoel dat ik er helemaal klaar voor ben, en dat blijkt ook. De kwalificatie gaat van een leien dakje en binnen de kortste keren heb ik me geplaatst voor de finale met een bijna foutloze reeks tot en met 2,20 m. De finale zal twee dagen later, op de laatste dag van het toernooi plaatsvinden.

Vanaf de avondsessie op de tweede dag, ontstaat er een bijzondere sfeer in het team. Na de mooie gouden plak van Dafne Schippers en een super vierde en vijfde plek van Bram Peters en Jurgen Wielart op de 400 m, pakt Hensley Paulina als outsider brons op de 100 m. Na deze prestatie zijn er een aantal atleten die zoiets hebben van, dat kan ik ook! Koen Smet en Bianca Baak bewijzen dat de volgende dag direct. Beiden pakken zilver en verdubbelen zo de medailleoogst. Zelf voel ik dat mijn rugzak steeds voller komt te zitten. Hij wordt gevuld met het gevoel: in de finale is alles mogelijk.

Douwe Amels op weg naar zijn titel in Tampere.
(foto's + coverfoto: Coen Schilderman)

Op de laatste dag van het toernooi is het dan zover. Ik mag eindelijk een finale springen op een internationaal toernooi. Strijden om de medailles tegen de beste Europese hoogspringers van mijn leeftijd. In een zenuwslopende wedstrijd van erg hoog niveau blijf ik de personificatie te worden het feit dat in een finale alles mogelijk is. Nadat ik 3 pogingen nodig heb voor een evenaring van mijn persoonlijk record, spring ik daarna achtereenvolgens een nieuw PR met eerst 2,24 m, daarna 2,26 m en als klap op de vuurpijl spring ik als eerste in één keer over 2,28 m heen. Nadat de Russische hoogspringer daarna nog over de 2,28 m springt in zijn derde poging, barst er een enorme regenbui los. In de regen springen we dan nog op 2,30 m, maar we slagen er allebei niet in

om deze hoogte te halen. Op het moment dat de Rus voor de derde keer de lat eraf gooit is het duidelijk, ik ben Europees Kampioen! De gouden medaille is voor mij! Gouwe Douwe! Ongelooflijk.

Het plannetje dat Rini en ik na Ostrava opgevat en uitgevoerd hebben is volledig geslaagd. We keren terug naar Nederland met de Europese titel en een B-limiet voor het WK op zak. Beter had het niet kunnen lopen. Maar we hadden dit plan nooit uit kunnen voeren zonder de steun die ik de afgelopen drie jaar gekregen heb van de Vrienden van de K.N.A.U.. Uit de ondersteuning van het Jeugdfonds heb ik de afgelopen drie jaar onder andere mijn trainingsstages kunnen betalen en deze hebben een groot aandeel gehad in het succes op het EK. Bij deze wil ik de Vrienden van de K.N.A.U. hartelijk bedanken en met name Elly de Regt en Wim van der Krogt als beheerders van het Vrienden Jeugdfonds.

Hartelijk bedankt! Douwe Amels”

Nagekomen bericht: tijdens het schrijven van dit verslag wordt bekend gemaakt dat Douwe is aangewezen voor de WK-ploeg in Moskou! Hij heeft de B-limiet gehaald en krijgt van de keuzeheren het voordeel van de twijfel. Een kampioen EK U23 hoort daar ook wel te staan natuurlijk. Erg fijn voor Douwe en we kijken er naar uit!

Zilver voor Koen Smet en Bianca Baak

De dag voorafgaand aan het hoogspringen, op zaterdag, waren Koen en Bianca aan de beurt voor hun finales op de 110 en 400 horden. Voor beide atleten geldt, dat het niet vanzelfsprekend was dat zij überhaupt aan het toernooi deelnamen.

Koen was het seizoen meer dan uitstekend begonnen met het winnen van de Ter Speckebokaal met een PR van 13,63. Enkele weken later ging het mis met zijn voet. Op verdenking van een stresshaard in zijn voet moest hij noodgedwongen een paar weken aan de zijlijn plaatsnemen. Dat is niet lekker, als je je hebt voorgenoemen erg goed te gaan lopen op de EK U23. Kort voor vertrek kreeg hij groen licht om de voet weer volledig te belasten, zodat hij nog een testje in Hilversum kon doen, de dag voor vertrek naar Tampere. De voet hield zich goed, dus: proberen

Koen Smet (midden) scheert over de horden op weg naar het zilver.

maar. De series gingen goed; hij werd tweede in zijn halve finale met een tijd van 13,86 sec. Zelf zegt hij hierover:

"Ik voelde mij vooraf al goed en maakte een lekkere start. Op het laatste stuk kon ik nog versnellen en deze tijd neerzetten. Vorige week besloot ik te elfder ure deel te nemen in Hilversum, en dat ging weliswaar moeilijk (na een blessureperiode, red.), maar daardoor voelde ik wel dat het hier beter zou kunnen gaan. Ik heb geen last meer van mijn voetblessure en ben fit. In de finale kan alles gebeuren."

Toen kwam op zaterdag de finale. Tegenwoordig is dit voor de thuisblijvers uitstekend te volgen en uw verslaggeefster zat inderdaad voor de live-stream toen Koen ging lopen. Nou, het was geweldig, wat een mooie verrassing! Hij ging als een raket uit de blokken en liep een vlekkeloze race, weer een mooi PR in 13,56 sec. en een prachtige zilveren medaille! Koen: "Dit had ik drie weken geleden niet durven dromen. Per week heb ik gekeken wat ik kon en nu dit succes, ongelooflijk: zilver én een persoonlijk record!"

Bianca Baak had een PR van 58,33 dat nog dateerde uit 2011, wat zij toen tijdens de EJK liep. De limiet voor deze EK U23 bedroeg 58,88, dus dat zou moeten kunnen. Echter: of de duivel ermee speelde, Bianca liep vier keer een tijd net boven de limiet en dan bedoel ik dus een paar honderdste van een seconde. En steeds was het slecht weer of was er geen concurrentie. Omdat Bianca twee jaar geleden tijdens de EJK had laten zien een echte toernooiloopster te zijn en omdat zij de limiet maar met 0,01 sec. had gemist, gunde de AU haar het voordeel van de twijfel: Bianca mocht mee. Uiteraard wilde zij dit vertrouwen niet beschamen en al in de series ging het helemaal goed: een tweede plek met een prachtig PR van 57,58 sec! Dus ruim een seconde onder de limiet die zoveel problemen opleverde.

Een superblijde Bianca Baak (2e van rechts) stormt op de finish af van de 400 m horden in het besef, dat de zilveren medaille haar niet meer kan ontgaan.

Na de race was haar commentaar: "er is één meisje echt sneller, maar daarachter is alles mogelijk." In de finale ging zij uitstekend mee en naar de laatste horde toe waren er nog drie atletes die streden om zilver en brons. Bianca wist toen al: ik pak het zilver! En dat deed zij: na de laatste horde had zij het meeste over en liep zeer sterk naar het zilver in weer een dik PR: 56,75 sec. Dat noem ik nog eens boven jezelf uitstijgen! Chapeau voor Bianca.

Zoals zij zelf later zei: "zet mij bij die snelle meiden en ik loop gewoon mee." En zo is het maar net.

Helaas was het niet alleen maar blijheid en succes in Tampere. Maureen Koster ging hier naar toe om een medaille te halen op de 1500 m. En met haar 4.06,50 was dit ook zeker een realistische ambitie. Zij voelde zich sterk en plaatste zich moeiteloos voor de finale. In de finale raakte zij circa 500 meter voor de finish wat ingesloten en zij probeerde buitenom naar de eerste plek te komen. Een ander meisje wilde dit ook, net toen Maureen haar passeerde en wat een drama: beide meisjes vallen! Einde race, einde droom, einde kans op een medaille. Iedereen moest een beetje huilen, ook uw verslaggeefster die het live zag gebeuren.

Het is zuur maar Maureen moet verder. Zij vertelde mij later dat zij inderdaad twee dagen behoorlijk van slag is geweest, maar daarna ging de knop weer om. Er wachtten immers nog een NK en een WK dit seizoen en daar wilde Maureen zeker revanche!

Voor Corine Nugter en Rutger Koppelaar tenslotte heeft dit EK U23 niet gebracht wat zij ervan hadden gehoopt. Corine plaatste zich bij kogel niet voor de wedstrijd; bij discus wel, maar daar kwam zij niet verder dan de elfde plaats, met een mindere afstand dan zij normaal kan, namelijk 49.26 m.

Ook Rutger Koppelaar overleefde de kwalificatie niet. Hij sprong 5,20 waar 5,35 vereist was om verder te gaan. Maar Rutger is nog jong: over twee jaar kan hij nog een keer naar dit toernooi.

► EJK in Rieti

Goud voor Jip Vastenburg!

Over Jip heb ik u al veel goede dingen kunnen berichten, zoals twee Nederlandse juniorenrecords op de 3000 en 5000 m. Jip steekt in een bloedvorm dit jaar en haar ambitie was dus: goud winnen op de 5000 m. Om die reden koos zij er voor om niet deel te nemen aan de 3000 m. Zij moest wachten tot de laatste dag en het eind van het programma, voor zij eindelijk van start mocht. Al snel in de race wist zij: ik voel me goed, ik pak goud. Het ook nog eens doen is dan weer een ander verhaal en er waren inderdaad twee andere atletes die ook dergelijke plannen hadden. Maar Jip liep voor wat zij waard was en pakte inderdaad prachtig het goud! Haar tijd was 16.03,31 min.

Dolgelukkig poseert Jip Vastenburg op het ereplatform in Rieti, omhangen met goud, te midden van haar twee naaste concurrentes. (foto Erik van Leeuwen)

Het was erg mooi om haar reactie te zien op Losse Veter: zo mooi en emotioneel. Kippenvel dus weer.

Nederlands juniorenrecord voor Nadine Visser

Namens het Jeugdfonds deed ook Nadine Visser mee en wel aan de zevenkamp. Zij vertrok met een PR puntentotaal van 5577 punten. Het eerste nummer, de 100 horden, is haar sterkste nummer. Dit jaar liep het alleen nog niet zo goed. Maar daar kan snel verandering in komen: zij liep een ongelooflijke 13,21 sec. en verbeterde daarmee het NJR, dat Dafne Schippers twee jaar geleden had gevestigd met 13,27 sec.! Erg knap van Nadine.

Daarna brak Nadine het ene PR na het andere tot en met het verspringen. Dan ben je dus erg goed bezig: vijf PR's op rij. Helaas stokte de reeks bij het speerwerpen: hier liet zij ten opzichte van haar PR zes meter liggen. Inmiddels stond Nadine vierde in het klassement en leek een derde plaats nog haalbaar. Maar dan moest zij op de afsluitende 800 meter drie seconden voorblijven op de Belgische nummer drie. Dat lukte niet. Wel liep zij ook op dit nummer een PR, maar de bronzen plak bleef uit beeld. Nadine mag erg trots zijn op haar vierde plek met een nieuw PR punten van 5774.

► **NK in Amsterdam**

En terwijl de EJK nog bezig waren, begonnen in Amsterdam de Nederlandse Kampioenschappen. Hier deden dus namens het Jeugdfonds de zes neo-senioren mee die de week ervoor in Tampere hadden meegedaan. En hoe mooi: alle zes werden zij op hun nummer Nederlands Kampioen. Ik zet ze voor u op een rijtje:

Douwe Amels won het hoogspringen in 2,21. Hij probeerde daarna nog over 2,29 te springen maar dat lukte niet. Wel zat hij er in zijn tweede poging dicht bij.

Corine Nugter won het discuswerpen met 51,87, en pakte de zilveren plak bij het kogelstoten met 15,38 m. Een mooie revanche voor het EK!

Bianca Baak kwam zag en overwon op de 400 horden. Zij noemde deze titel de kers op de taart na haar zilveren plak in Tampere.

Maureen Koster had zich goed hersteld van de teleurstelling van de week ervoor en pakte de titel op de 1500 m. Zij was hier erg blij mee en gaat zich nu voorbereiden op het WK.

Koen Smet is erop gebrand om de limiet voor de WK te halen. Hij zat er dicht bij en liep opnieuw een PR van 13,52, weliswaar met iets te veel wind. De limiet is 13,50 sec. Hij zal nog een poging gaan doen om de limiet te halen.

Tot slot Rutger Koppelaar op polshoog: wat mij betreft van deze zes wel de grootste verrassing. Hij versloeg erkende sterke springers en verbeterde zijn PR van 5,31 naar 5,42! Goed voor een gouden plak dus. Rutger is eerstejaars senior en kan over twee jaar nog naar de EK U23.

En Lisanne Hagens? Zij was de enige Jeugdfonds-atlete die op het NK geen goud veroverde. Ook al zal zij niet tevreden zijn met haar hoogtesprong van 1,70 (ze kan beter), ze veroverde er wel de zilveren medaille mee achter een weer als vanouds springende Sietske Noorman en zoiets vergoedt natuurlijk veel.

Ook leuk om bij stil te staan: zes gouden plakken gingen naar atleten die door het Jeugdfonds worden ondersteund. Echter: in ieder geval nog eens acht gouden plakken werden gewonnen door atleten die in het (recente) verleden door ons werden ondersteund!

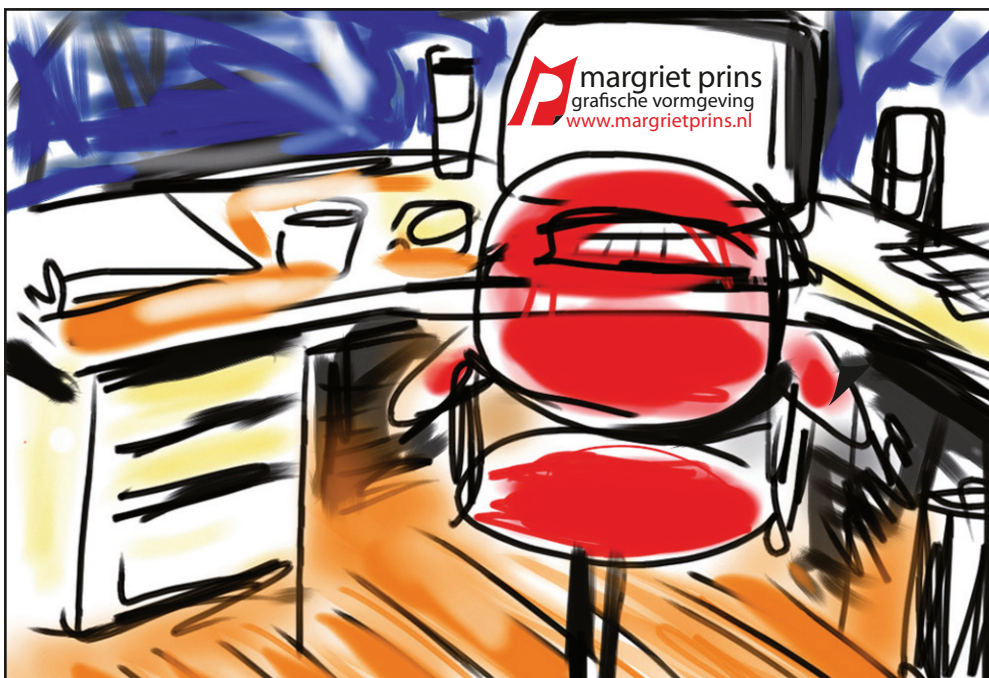
Wij hebben erg genoten van al deze mooie successen en kijken nu alweer uit naar de WK in Moskou. Uiteraard gaat onze bijzondere belangstelling uit naar Douwe Amels en Maureen Koster en natuurlijk naar "onze" Nadine Broersen! Volgende Vriendenband hoort u hier meer over.

Elly de Regt

Nadine Broersen, weg uit het Jeugdfonds, maar niet uit het hart van de Vrienden.

(foto Team Broersen)

advertenties banners brochures flyers folders huisstijlen illustraties logo's magazines nieuwsbrieven sites spellen

Global Sports Communication

- Expert management of world class athletes
- Advising and organising athletic events
- Specialists in sports marketing and sponsoring

Global Sports
Communication

www.globalsportscommunication.nl
<https://twitter.com/GlobalSportsCom>